

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

Inspekční zpráva

Základní škola T.G.Masaryka Ivančice, Na Brněnce 1, okres Brno - venkov

Adresa: Na Brněnce 1/545, 664 91 Ivančice

Identifikátor školy: 600 110 770

Termín konání komplexní inspekce: 5. - 7.únor 2002

Čj.	124 050/2002-5175
Signatura	k13cv102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola T.G.Masaryka Ivančice je úplná základní škola zřízená Městem Ivančice. S účinností od 1.7.2001 je škola příspěvkovou organizací. Sdružuje základní školu a školní družinu. Součástí školy je také škola při nemocnici (s jednou třídou a jedním oddělením družiny). Ve školním roce 2001/2002 je ve 24 třídách vzděláváno 584 žáků. Výuka probíhá ve všech třídách podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j. 16847/96-2. Budova školy a její okolí je po rozsáhlé rekonstrukci. Základní škola spolu se školní jídelnou, která je samostatným právním subjektem, budovou gymnázia a rozsáhlým sportovním areálem tvoří velmi ucelený a esteticky vyhlížející komplex.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Inspekce byla zaměřena na hodnocení kvality průběhu vzdělávání vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu a učebním osnovám v oblastech plánování a přípravy výuky, podmínek, organizace, forem a metod práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace. K hodnocení kvality výuky a podmínek vzdělávání využila školní inspekce především hospitací a kontrol povinné dokumentace, písemností žáků, rozhovorů s učiteli a žáky, zástupci metodických orgánů, výchovnou poradkyní, členy vedení školy a prohlídky školy. Hospitace proběhly ve sledovaných předmětech na prvním a na druhém stupni.

Vzdělávání na prvním stupni

Průběh a výsledky vzdělávání byly sledovány ve všech třídách a ročnících. Všechny jevy jako je plánování a příprava výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou zhodnoceny souhrnně. Kvalita výuky (organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace) je zhodnocena podle sledovaných předmětů.

Plánování a příprava výuky

Obsah učiva českého jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy a vlastivědy je v jednotlivých ročnících v souladu s učebními osnovami a výuka je plánována podle platných učebních dokumentů. Všechny učitelky měly zpracované tematické plány s časovým rozvržením učiva. Tyto plány jsou v návaznosti na vzdělávací standardy a z hlediska komplexního a perspektivního plánování za celý první stupeň formální. Kladou důraz jen na rozvoj poznávací složky vzdělávání, méně na utváření kompetencí, dovedností a postojů. Bezprostřední příprava vyučujících byla příkladná, vycházela jednak z velmi dobré znalosti dětí, jednak z kvalitní profesní přípravy. Učitelky jsou sice důkladně informované o žácích se specifickými poruchami učení, mají pro ně zpracované individuální vzdělávací programy, ale při přípravě na výuku využily uvedených informací jen velmi málo. Vyučující začínají výuku plánovat také projektovým způsobem. Výchovně vzdělávací cíle odpovídaly věku žáků, jejich schopnostem a navazovaly na jejich zkušenosti.

Přes dílčí nedostatky v oblasti perspektivního plánování, zaměřeného více na obsah učiva a méně na rozvoj osobnosti žáka, hodnotí ČŠI, vzhledem k velmi kvalitní úrovni bezprostřední přípravy, tuto oblast jako velmi dobrou.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky

Personální podmínky jsou velmi dobré. Pouze tři učitelky nespĺňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, které předepisuje příslušná právní norma. Chybějící odbornost neměla negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Pro vzdělávání má škola téměř vynikající prostorové, materiální a psychohygienické podmínky, dané především stavem nově zrekonstruované budovy a vybavením. Prostředí je pro výuku sledovaných předmětů velmi podnětné. Učební pomůcky účelně využili žáci i učitelky. Didaktická technika a moderní vyučovací prostředky se pořizují průběžně dle potřeby výuky a finančních možností školy. Prostředí pro výchovně vzdělávací činnosti je velmi pěkné, čisté a bezpečné. Výzdoba učeben působí esteticky a je k výuce jednotlivých předmětů uzpůsobena. Chodby, kouty s koberci ve třídách a další prostory slouží k relaxaci žáků. Za pěkného počasí využívají žáci k odpočinku přilehlého sportovního areálu. Během sledované výuky žáci účelně relaxovali podle pokynů vyučujících. Řazení předmětů v jednom dnu a délky přestávek jsou plně podřízeny potřebám žáků.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré.

Český jazyk

Ve sledovaných vyučovacích hodinách učitelky využily velmi efektivně většinou tradičních metod a forem práce. Frontální metody práce se účelně střídaly se skupinovými aktivitami, žáci mezi sebou velmi dobře spolupracovali. Při vysvětlování rozhodujících poznatků prokazovali dobré pravopisné znalosti, které dokázali vhodným způsobem aplikovat na zadaných úlohách. Proces učení byl spjat nejvíce se znalostmi a vědomostmi, méně se žáci učili obecným dovednostem a sociálními kompetencím. I přes tuto skutečnost byly zvolené metody a formy výuky velmi dobré.

Průběžná motivace podněcující žáky k aktivitě byla účinná, vstupní motivace nechyběla. Hodnocení práce žáků bylo provedeno souhrnně většinou v závěru vyučovacích hodin. V průběhu výuky hodnotily učitelky žáky adresně, často však chybělo zdůvodnění. Hodnocení se vztahovalo k osvojeným znalostem, méně k tomu jak žáci umí komunikovat, samostatně myslet, spolupracovat mezi sebou a rozhodovat se. Sebehodnocení využito nebylo. Hodnocení probíhalo na průměrné úrovni.

Vyučovací hodiny byly po stránce interakce a komunikace rozdílné. Tam, kde role vyučujících převažovala a komunikaci řídily učitelky, měli žáci malý prostor k tomu, aby mohli samostatně řešit problém, diskutovat nebo argumentovat. V hodinách, kde žáci organizovali své učení a kde měli více prostoru komunikovat mezi sebou i s učitelkami, mohli zdokonalovat očekávané kompetence v jazykových cvičeních, při čtení s porozuměním nebo při psaní. Vyučující dokázali žákům naslouchat. Kvalita komunikace a interakce byla velmi dobrá.

Kvalita výuky byla ve sledovaných jevech celkově velmi dobrá.

Matematika

Volba metod a forem práce byla z hlediska účinnosti velmi dobrá. Organizační pokyny vyučujících byly pro žáky jasné a srozumitelné. Žáci uměli správně využívat získaných znalostí, s početnými operacemi sčítání a odčítání do deseti bez přechodu přes desítku si věděli rady. Ve vyšších ročnících účelně používali dovedností a kompetencí číst a porovnávat přirozená čísla, užívat a převádět jednotky obsahu. Organizace, styl práce, metody a formy zvoleného průběhu výuky byly velmi dobré.

K činnostem byli žáci učitelkami pěkně motivováni, motivace byla pro ně povzbudivá

a ve svém dopadu účinná. Žáci úkoly navzájem kontrolovali a pomáhali si. Učivo bylo důkladně probráno, procvičeno, zopakováno a shrnuto. Na závěr bylo provedeno celkové zhodnocení práce žáků. Motivace a hodnocení probíhaly na velmi dobré úrovni.

Vztah mezi učitelkami a žáky byl založen na vzájemné důvěře. Žáci respektovali dohodnutá pravidla, chovali se přirozeně. Své názory vyjadřovali klidně, dotazy vnášeli otevřeně. Interakce a komunikace byla sice účinná, ale tím, že se vyučující zaměřily více na obsah vzdělávání, zbýval menší prostor na individualizaci výuky a diferencovaný přístup k žákům. Kvalita interakce a komunikace byla velmi dobrá.

Úroveň výuky matematiky byla ve sledovaných jevech velmi dobrá.

Prvouka, přírodověda a vlastivěda

V těchto hodinách převažovalo aktivní učení, kooperace žáků v týmech a samostatná práce byla velmi účinná. Výběr metod byl správný, organizace výuky měla kladný vliv na rozvoj osobnosti žáků nejen v oblastech poznávání, ale podporovala jejich celkový osobnostní rozvoj.

Motivace byla využita velmi dobře, žáci ji ochotně přijímali, vnímali radu a povzbuzující hodnocení. Práce s individualitou žáka byla znatelná, míra a kvalita hodnocení se vztahovala jak k osvojovaným znalostem, tak k nově získaným dovednostem a kompetencím.

Komunikace byla vyvážená, účastnili se jí žáci i učitelky. V těchto hodinách mohli žáci více projevat vlastní názory a argumentovali. Uměli se orientovat v historii, rozpoznávali základní historické prameny. Měli dostatečný prostor k zobecňování nových poznatků, vzniklé učební problémy řešili samostatně ve skupinách, vyučující jim pomáhali. Všichni se navzájem respektovali, pracovali s chutí a podle dohodnutých pravidel. Žáci spolupracovali mezi sebou i s vyučujícími, skupinová práce měla charakter kooperace a rozvíjela hodnotovou stránku osobnosti žáků. Žáci se učili mimo jiné hledat i vlastní cestu k řešení problémů a prezentovat se. Interakce a komunikace byla živá, velmi dobrá.

Kvalita výuky byla v uvedených oblastech na velmi dobré úrovni.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání na prvním stupni ZŠ

I když byla celkově kvalita výuky ve sledovaných předmětech a jevech velmi dobrá, vzdělávání bylo většinou zaměřeno na oblast práce s učivem a rozvoj znalostí, méně na rozvoj obecných kompetencí. Žáci rozvíjeli nově získávané dovednosti a kompetence nejvíce v prvouce, vlastivědě a přírodovědě. Zde byl výukový efekt výrazně vyšší. Efektivita výuky byla účinnější zejména tam, kde žáci mohli využívat alternativních metod a kooperativních technik učení při řešení zadaných úkolů. Protože učitelky vedly žáky i velmi dobře k reflexi, spolupráci a zodpovědnosti, hodnotí ČŠI kvalitu průběhu a výsledky vzdělávání na prvním stupni jako velmi dobrou.

Jazyk český a literatura na druhém stupni

Odborná a pedagogická způsobilost učitelek českého jazyka byla plně v souladu s právními předpisy.

Výuka českého jazyka vycházela z osnov schválených dokumentů. Vyučující měly zpracovány tematické plány, které požadavky osnov plně respektují. Bezprostřední příprava učitelek na vyučování byla velmi pečlivá. Probírané učivo hospitovaných hodin navazovalo

na učivo předcházející. Výukové cíle byly stanoveny ve většině vyučovacích jednotek vhodně. Učitelky se zaměřily jak na sféru poznatkovou, tak i na oblast hodnotovou.

Materiální i psychohygienické podmínky sledovaného průběhu byly velmi dobré. Vyučování probíhalo v kmenových třídách, které byly i pro velký počet žáků prostorné, vhodně osvětlené, vyzdobené většinou pracemi žáků či nástěnkou s aktuální tematikou. Vyučující dbaly na časté větrání, ve všech hodinách byla vhodně zařazena relaxace. Práce s učebnicemi a připravenými texty byla až na jednu hodinu účinná a systematická. Na optimální úrovni byla zabezpečena návaznost učiva.

Organizace, použité metody a formy práce byly efektivní. V hodinách nechybělo úvodní sdělení cíle a obsahu vyučovací jednotky, v závěru proběhlo shrnutí učiva a hodnocení hodiny učitelkou. Pouze ojediněle se objevilo sebehodnocení. Vzdělávání probíhalo v tradičním pojetí. Žáci se ochotně a velmi aktivně zapojovali do všech zadaných úkolů. Výuka byla účelně a vhodně řízena, vyučující žákům ochotně radily a poskytovaly jim pomoc. Práce s chybou byla velmi důkladná. Ve všech hodinách byl zřejmý individuální přístup k dětem se specifickými potřebami. Všichni žáci byli vedeni k časté komunikaci jak s vyučujícím, tak mezi sebou. V ojedinělých případech žáci odpovídali jednoslovně, neúplnou větou. Pouze v jedné vyučovací hodině nebylo účelně využito vyučovacího času, žáci téměř nekomunikovali, pouze předčítali.

Hodnocení a motivace žáků měla velmi dobrou úroveň. Učitelky žáky vhodně motivovaly po jednotlivých činnostech, což mělo kladný vliv na zvyšování aktivity žáků a atmosféru ve třídách. Velký důraz byl kladen na estetickou stránku sešitů, které byly průběžně kontrolovány a opravovány.

Vyučující měly velmi citlivý a pěkný vztah k žákům. Ve většině sledovaných hodin učitelky podporovaly rozvoj komunikativních schopností žáků, dbaly na jazykovou správnost projevu. Při výuce vládla pracovní atmosféra. Žáci se chovali velmi slušně a zdvořile.

Ve všech sledovaných oblastech měla výuka českého jazyka a literatury velmi dobrou úroveň.

Anglický jazyk

Anglický jazyk je vyučován v souladu s platnými učebními osnovami. Bezprostřední příprava učitelky na vyučování byla pojata zodpovědně a pečlivě.

Anglický jazyk na druhém stupni byl vyučován učitelkou, která nesplňuje pedagogickou způsobilost pro daný typ školy. Tato skutečnost se neodrazila na kvalitě výchovně vzdělávacího procesu daného předmětu.

Učební prostředí bylo odlišné. V půdní přístavbě školy byla využívána esteticky i prostorově velmi pěkná učebna. Ta představuje pro jazykovou výuku pozitivně motivující prostředí. Druhá učebna pro výuku jazyků byla vybavena standardně. V hodinách byly použity učebnice, sešity, předem připravené texty a magnetofon.

Struktura hodin odpovídala věku žáků a stanoveným cílům. Organizace, metody a formy výuky jazyka anglického měly převážně frontální charakter. Kladené otázky učitelkou vybízely žáky k aktivitě a k přemýšlení a vedly je k využití slovní zásoby z předešlých hodin či nižších ročníků. V hodinách převažoval jazyk anglický, sdělené pokyny v anglickém jazyce byly žákům překládány do jazyka českého. Ve všech sledovaných hodinách bylo učivo prezentováno odborně i věcně správně, v návaznosti na předchozí poznatky. Klasicky uspořádané hodiny byly zahájeny zpěvem, lehkou konverzací či opakováním zdvořilostních frází. Práci s knihou střídalo procvičování gramatických jevů, poslech textu, jeho rozbor a opakování slovní zásoby. Ve výuce byly zařazovány zábavné metody, které byly vhodnými relaxačními prvky. Ve všech hodinách byla snaha vyučující pracovat s chybou. Vyučovací

jednotky byly ukončeny shrnutím učiva a sdělením obsahu a cíle hodiny následující. Chybělo sebehodnocení žáků.

Průběžná motivace byla vhodně zařazena, žáci byli ve správný čas pozitivně hodnoceni, což zvyšovalo jejich zájem o daný předmět. Při plnění zadaných úkolů vyučující poskytovala ochotně žákům individuální pomoc. Úprava sešitů dosahovala velmi dobrou úroveň.

Učitelka dokázala vytvořit příjemnou pracovní atmosféru. Její verbální a neverbální projev byl na profesionální úrovni. Plně byla respektována osobnost žáka. Příkladné bylo také chování dětí, které dodržovaly stanovená pravidla chování.

Úroveň vzdělávání v anglickém jazyce na druhém stupni ZŠ byla ve všech oblastech hodnocena jako velmi dobrá. Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena ČŠI velmi dobře.

Matematika na druhém stupni

Výuka je plánována v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Hodinová dotace odpovídala platnému učebnímu plánu. Zpracovanými časově tematickými plány je učivo rozděleno do jednotlivých ročníků plně v souladu s učebními osnovami předmětu. Aktuálně probírané učivo v hospitovaných hodinách odpovídalo časovému plánu. Výukové cíle sledovaných vyučovacích jednotek respektovaly složení jednotlivých tříd a reálné možnosti žáků. Výuka v těchto hodinách navazovala na předchozí učivo. Učitelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle právní normy.

Sledovaná výuka probíhala v běžných kmenových učebnách, které byly dostatečně prostorné, světlé, čisté, esteticky vhodně ztvárněné a vybavené vhodným žákovským nábytkem. Podnětnost učeben z hlediska výuky předmětu měla absencí názorných učebních pomůcek nižší úroveň. Kabinet matematiky byl vybaven základními demonstračními a žákovskými pomůckami a didaktickou technikou, která ve vyučovacích hodinách nebyla využita. Žáci kromě základních potřeb používali učební materiály připravené vyučujícími. K dispozici měli vhodné a schválené učebnice tvořící pro druhý stupeň ZŠ ucelenou řadu.

Vzhledem k uplatňovaným vyučovacím metodám a formám práce, které učitelky promyšleně střídaly, nedocházelo k viditelnému nárůstu únavy žáků. Psychohygienické zásady byly při výuce respektovány.

Výuka byla po stránce organizace velmi dobře promyšlená. Použité formy práce a vyučovací metody respektovaly činnostní pojetí vzdělávacího programu, sledovaly naplňování stanovených cílů hospitovaných hodin a převážně i specifických cílů výuky předmětu. V úvodních částech hodin byly prověřovány výchozí znalosti žáků formou orientačního zkoušení. Při něm většina žáků prokazovala zvládnutí znalostí předepsaných osnovami předmětu, mnozí dovedli ověřované znalosti správně aplikovat. Frontální výuka zařazená ve výuce měla své opodstatnění a nevedla k pasivnímu učení. Individuální schopnosti jednotlivců byly respektovány. Učitelky poskytovaly radu a pomoc. V hodinách byly efektivně využívány učebnice. Dostupné názorné učební pomůcky nebyly vzhledem k charakteru probíraného učiva použity. V několika hodinách však učitelky využily vlastnoručně připravené pomůcky, jimiž zefektivnily výuku, dosáhly zvýšení aktivního zapojení žáků a vhodně využily vyučovací čas. Ve všech hospitovaných hodinách byl vytvořen dostatečný prostor k procvičování učiva a upevňování poznatků. Metoda práce s chybou však byla málo využita. Volené úlohy umožňovaly žákům aplikovat učivo v širších souvislostech, případně i s využitím mezipředmětových vztahů. Žáci i vyučující získávali v průběhu výuky zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva. To bylo probíráno odborně i věcně správně.

Méně výrazná vstupní motivace spočívala především ve sdělení obsahu a cíle hodiny.

Průběžné motivování žáků, kterým byl vzbuzen jejich zájem o nové učivo, bylo účinnější, stejně jako poukazování na jeho užitečnost v praxi. Dosahované výsledky samostatné práce žáků byly hodnoceny objektivně, učitelky často využívaly pochvalu a pozitivní posilování. Závěrečné hodnocení práce žáků bylo provedeno ve všech sledovaných hodinách.

Příznivá atmosféra hospitovaných hodin založená na vzájemném respektu mezi učitelkami a žáky vytvářela velmi dobré podmínky pro aktivní a tvořivou práci. Převažující většina žáků jednotlivých tříd pracovala se zájmem, nebáli se diskutovat. Pozornost byla věnována rozvoji komunikativních dovedností žáků především při orientačním zkoušení. Dohodnutá pravidla chování byla vždy žáky i vyučujícími dodržována, vzájemně byla respektována osobnost žáka a vyučující.

Ve všech sledovaných oblastech je výuka matematiky hodnocena velmi dobře.

Fyzika, chemie, přírodopis

Časová dotace fyziky, chemie a přírodopisu je v souladu se schváleným učebním plánem. Všichni vyučující mají zpracované tématické plány, které jsou funkční a zajišťují kontinuitu učiva mezi jednotlivými ročníky. Z volitelných předmětů je vyučováno praktikum z chemie v 9. ročníku. Stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd. Formulace cílů převážně rozvíjely téma hodiny, již méně z nich bylo zřejmé, čeho mají žáci během hodiny dosáhnout. Příprava vyučujících na vyučovací hodiny byla pečlivá, promyšleně si připravili řadu učebních pomůcek a naplánovali využití didaktické techniky.

Ve všech sledovaných hodinách vyučovali vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výukové prostory odpovídaly psychohygienickým požadavkům, byly dostatečně vytápěny, větrány i osvětleny. Vyučující věnovali menší pozornost nastupující únavě žáků.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků i stanoveným cílům. Pokyny vyučujících byly srozumitelné, přiměřené co do množství i věku žáků. Sled informací byl promyšlený, reagoval na okamžité změny v procesu učení. Naplňování cílů bylo důsledně sledováno ve všech hodinách. Převažovaly frontální metody práce, ojediněle byla použita skupinová práce, metoda učení hrou. Práce s učebnicí, s texty pro samostatnou práci, či práce s tabulkami byla vhodně začleněna ve všech sledovaných hodinách. Využití diapojektorů, nástěnných obrazů a přírodnin umocňovalo osvojování nových poznatků. Žáci prokazovali dovednosti v práci s učebnicí a tabulkami, dokázali popisovat schémata a vyobrazení v učebnici. V menší míře byly zohledňovány individuální potřeby a schopnosti žáků a nedařilo se vždy volit takové postupy práce, aby měli všichni žáci možnost úspěšného uplatnění. Průběžně vyučující poskytovali prostor pro vyjadřování názorů žáků, jejich životních zkušeností, zážitků, představ a pro alternativní způsoby řešení úkolů. V hodinách fyziky žáci pracovali s fyzikálními pojmy při řešení praktických úloh, využívali již získané poznatky při objasňování podstaty fyzikálních jevů a dějů. V hodinách přírodopisu si žáci uvědomovali vzájemné souvislosti a vztahy v přírodě. V hodinách chemie byla zřejmá snaha vyučující objasnit nezbytnost základních vědomostí o chemických látkách, které prostupují všemi oblastmi denního života. Vyváženost složky racionální a empirické v procesu získávání poznatků je ve sledovaných předmětech zajištěna prováděním laboratorních prací, demonstračními pokusy vyučujících i realizováním exkurzí. Při vhodných příležitostech byli žáci poučováni o úskalích při využívání poznatků těchto vědních oborů pro další udržitelný rozvoj života na Zemi. V menší části sledovaných hodin vyučující diktovali zápisy do žákovských sešitů bez možnosti vizuální kontroly textu žáky. Tím nebylo dostatečně respektováno individuální pracovní tempo žáků, v jejichž sešitech byly zaznamenány

gramatické chyby. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Vyučovací čas ve sledovaných hodinách byl ve vztahu k použitým metodám práce využíván racionálně a efektivně.

Vstupní motivace i motivace průběžná byly včleněny do všech sledovaných hodin. Mezipředmětové vztahy byly rozvíjeny mezi sledovanými předměty navzájem a dále s matematikou. Menší důraz byl kladen na mezipředmětové vztahy k českému jazyku. Všemi sledovanými hodinami prolínaly příklady z praxe, uplatňování motivačních výzev. Začlenění nového učiva do kontextu daného tématu bylo vždy uvážlivé, spojené s prověřením potřebných již osvojených vědomostí. Převažovalo opakování předchozího učiva frontálním způsobem, jen výjimečně zkoušeli vyučující žáky individuálně před třídou. Ti byli vedeni v menší míře k sebekontrolě a sebehodnocení. Taktéž dílčí úspěchy žáků a jejich snaha o pokrok byly oceňovány méně často. Závěrečné hodnocení výkonu žáků bylo prováděno ve většině sledovaných hodin, avšak ne vždy v dostatečné šíři. Výuka probíhala v prostředí důvěry, vzájemného respektování a spolupráce. Ve všech sledovaných hodinách projevovali žáci uvědomělou kázeň, převažovaly pozitivní vztahy i mezi žáky navzájem. Prostor pro diskusi byl poskytován, kladný vztah k vyučovaným předmětům byl patrný a souvisel s účinnou motivací. Komunikativní dovednosti mezi žáky navzájem nebyly rozvíjeny. Verbální i neverbální komunikace vyučujících byla velmi dobrá. Projevy nežádoucího chování a jednání žáků se nevyskytly.

Výuka fyziky, chemie a přírodopisu byla v oblasti plánování a přípravy výuky, podmínek výuky, organizace, forem a metod výuky, motivace a hodnocení i interakce a komunikace velmi dobrá. Celkově je výuka těchto předmětů na velmi dobré úrovni.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledovaných předmětech na druhém stupni ZŠ

Ve sledovaných předmětech byla kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá. Celkově hodnotí ČŠI oblast vzdělávání jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepce školy vychází z analýzy podmínek školy a zahrnuje všechny důležité oblasti její činnosti. Plán práce na školní rok 2001/2002, je rozdělen na oblast vzdělávací, oblast výchovnou a na materiálně technické zabezpečení školy. Po úspěšném ukončení rekonstrukce školy, po získání prostředků na kvalitní vybavení školy a vytvoření stabilního kolektivu pracovníků řadí vedení školy mezi důležité úkoly zkvalitnění podmínek pro práci pedagogů, dobrou přípravu žáků ke studiu na všech typech středních škol, práci se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, podporování dalšího vzdělávání a růst kvalifikace učitelů, pestrou nabídku zájmových kroužků a přispívání ke smysluplnému naplňování volného času dětí, k tomu využití nových sportovišť a nadále zlepšování estetického vzhledu školy, především vnitřních prostor a okolí. Plánované cíle jsou konkrétní, reálné a jsou průběžně naplňovány. Z ročního plánu vychází měsíční plány práce, které jsou dle potřeby aktualizovány a opatřeny termínem akce a konkrétním realizátorem. Každý týden je plán upřesněn "Oběžníkem", který aktuálně připomíná průběh akcí následujícího týdne a hodnotí činnosti týdne minulého. Součástí plánování jsou zpracované plány kontrolní a hospitační činnosti. Ve všech třídách na prvním a druhém stupni je realizován výchovně vzdělávací program Základní školy. Do programu je začleněna tematika "Ochrany člověka za mimořádných situací". Na prvním stupni provádějí začlenění učiva do vyučovacího procesu třídní učitelé, na druhém stupni

vyučující občanské výchovy, rodinné výchovy, chemie, přírodopisu a fyziky. Vzdělávací program na škole je tak doplněn o zásady ochrany obyvatelstva v případě radiační havárie, o základní poznatky o ochraně obyvatelstva při vzniku živelných pohrom včetně nezbytných dovedností a v neposlední řadě o další poznatky a dovednosti z oblasti ochrany člověka za mimořádných situací. Bezprostřední příprava všech vyučujících na výuku byla svědomitá a promyšlená.

Rozsah a účelnost plánování jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Vedení má zpracován organizační řád, který přesně definuje systém, umožňující účinné a operativní řízení školy. Jasně jsou dány povinnosti jednotlivých pracovníků a jejich kompetence jsou stanoveny v pracovních náplních. Koordinace činnosti jednotlivých úseků je zajištěna pomocí provozních a pedagogických porad, schůzek metodických sdružení a pravidelných porad vedení. Zápisy z pedagogických rad mají vypovídající hodnotu, obsahují údaje o kontrole.

Počet zapsaných žáků v současné době převyšuje povolenou kapacitu školy uvedenou v rozhodnutí o zařazení do sítě. Pro velký zájem o školu a v souvislosti s dostatečnými prostory probíhá jednání se zřizovatelem školy o navýšení kapacity. V aktuálním rozhodnutí o zařazení do sítě není uvedena škola při nemocnici, kterou tvoří jedna třída a jedno oddělení družiny. Její specifické poslání a působení mimo budovu základní školy je pro vedení náročné ve všech oblastech řízení. Drobné administrativní nedostatky v pedagogické dokumentaci byly odstraněny během inspekce. Ochrana osobních dat žáků a pracovníků školy je zajištěna. Organizační řád jako celek vytváří dobré podmínky pro efektivní řízení, plnění jejich úkolů a bezproblémový chod školy. V řádu je potřeba zpracovat práva dětí a některé formulace aktuálně přepracovat.

Informovanost rodičů o výsledcích výchovy a vzdělávání jejich dětí je zajištěna bezprostředně a v dostatečném rozsahu obvyklými způsoby - prostřednictvím žákovských knížek (resp. deníčků), na třídních schůzkách, v případě potřeby písemným sdělením či osobním jednáním. Základem předávání informací je výroční zpráva školy, Ivančický zpravodaj, využívání kabelové televize a nástěnek. Příkladná je spolupráce školy s Městem Ivančice a naopak. Tato skutečnost se odráží na celkovém vzhledu budovy školy, která je po rekonstrukci rozšířena o velmi estetické půdní prostory, vybavené novým nábytkem, žaluziemi, učebnou výpočetní techniky, jazykovou učebnou, prostory pro výuku rodinné výchovy (pro šití a vaření) a další kmenové třídy pro žáky prvního stupně. Vedle tělocvičny byly vybudovány hřiště na volejbal, přehazovanou, košíkovou, házenou a sektory pro lehkou atletiku. Nepřehlédnutelná je také vynikající spolupráce se sdružením rodičů. Jeho cílem je rozvíjet spolupráci mezi školou a rodinou při výchově a vzdělávání dětí a mládeže. Sdružení rodičů vyvíjí činnost v mnoha oblastech. Výbor sdružení velmi úzce spolupracuje s vedením školy v průběhu celého školního roku. Kromě podílení rodičů na organizování různých školních akcí formou pořadatelských služeb je také tradicí, že sdružení rodičů přispívá a spolusponzoruje některé školní akce, soutěže, představení.

I přes výše uvedené nedostatky je organizování důsledně propracované a představuje plně funkční systém. Jeho úroveň je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel svým stylem řízení vytváří podmínky pro efektivní využití schopností a iniciativy zaměstnanců a jejich participaci na činnosti a směřování školy. Odborné a pedagogické řízení navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Základním nástrojem je krátkodobější - měsíční a týdenní - plánování. Funkčním nástrojem pro operativní řízení jsou pravidelné týdenní porady. Ředitel školy promyšleným vedením a motivováním pracovníků pozitivně ovlivňuje celkovou úroveň výchovně vzdělávací práce. V rámci finančních možností podporuje všechny formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Vyučujícím bez pedagogické praxe je zajištěna potřebná pomoc zkušeného učitele. Pro finanční stimulaci a ocenění kvalitní práce slouží funkční kritéria hodnocení. Ta byla s pracovníky projednána a bylo jim umožněno se ke stanoveným kritériím vyjádřit. Vyhodnocením plnění těchto všem známých kritérií umožňuje vedení školy motivující, diferencované stanovení nadtarifních složek mzdy.

Vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní mechanismy jsou v písemné podobě přehledně zpracovány a dotýkají se všech oblastí činnosti školy. Kontrolní a hospitační činnost ředitele školy a zástupkyň vychází z ročního plánu, z plánu kontrolní činnosti a cílů hospitační činnosti. Kontrola je zaměřena nejen na výchovně vzdělávací činnost ve vyučování, ale i na vedení pedagogické dokumentace, provoz a hospodaření školy. Výsledky kontrol projednává vedení školy s pracovníky individuálně. Obecné závěry jsou sděleny, projednány a vyhodnoceny na poradách. Systém kontroly se opírá o pravidelné setkání s vedoucími pracovníky, výchovným poradcem, předsedkyní metodického sdružení a vedoucími předmětových komisí. Pokud jsou zjištěny nedostatky při hospitační činnosti, jsou pojmenovány příčiny a určen termín a způsob nápravy. Kontrola třídní dokumentace je prováděna velmi důsledně a pravidelně. Přesto byly ve vedení povinné dokumentace ojediněle zjištěny drobné administrativní nedostatky. Evaluační nástroje pro sledování a hodnocení úrovně školy jsou využívány.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů má velmi dobrou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzhledem k velmi dobré úrovni všech oblastí řízení školy je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Výchovné poradenství na škole realizuje výchovný poradce, který má příslušnou kvalifikaci a dále se v této oblasti vzdělává, účastní se porad, exkurzí a pracovních schůzek na úřadu práce. Jeho činnost vychází z ročního plánu, který je rozpracován do jednotlivých měsíců školního roku. Výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli vyhledává žáky, jejichž psychický a sociální vývoj či vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost. Předkládá rodičům, třídním učitelům a vedení školy návrhy na další péči o tyto žáky. Úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a prostřednictvím třídních schůzek s rodiči žáků. V oblasti péče o žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí se výchovný poradce zaměřuje na cizince. Jako vyučující rodinné výchovy má výchovný poradce bezprostřední přístup k žákům a průběžně sleduje aktuální stav v oblasti sociálně patologických jevů. Odborné informace předává ostatním pedagogickým pracovníkům na poradách. Poskytuje konzultace žákům i jejich rodičům, informuje rodiče o činnosti pedagogicko-psychologické poradny a o možnostech využívání jejích služeb. Vyhodnocuje obdržené zprávy z PPP o žácích se specifickými vzdělávacími potřebami. Na péči o talentované žáky se však nezaměřuje. Přínosné z hlediska výchovného poradenství jsou rovněž ranní desetiminutové schůzky žáků s třídními učiteli. Činnost výchovného poradce zahrnuje všechny důležité činnosti požadované právními normami.

Minimální preventivní program

Minimální preventivní program je zpracováván metodikem prevence pro školní rok 2001/2002. Na jeho tvorbě se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci, kteří program připomínkovali, vedoucí zájmových útvarů, vedení školy i rodiče prostřednictvím sdružení rodičů. V začátku každého školního roku obdrží rodiče dopis k problematice sociálně patologických jevů včetně uvedení příznaků, které jsou pozorovatelné u dětí, jež se s těmito jevy setkají. Metodik prevence se zúčastňuje vzdělávacích akcí pořádaných okresním metodikem prevence a získané informace přenáší pedagogickým pracovníkům na pedagogických radách a dalších poradách. Cíle minimálního preventivního programu jsou konkrétní, srozumitelné a jejich plnění je kontrolovatelné. Jsou zaměřeny na zdravý životní styl, uvědomění škodlivosti patologických jevů a na formování odmítavých postojů. Minimální preventivní program respektuje personální, materiální a finanční možnosti školy. Prvky programu jsou začleňovány do výuky, důraz je kladen na zájmové aktivity žáků prostřednictvím zájmových útvarů organizovaných školou a Městským domem dětí a mládeže v Ivančicích. Škola spolupracuje s lékaři, psychology a se zainteresovanými institucemi v okolí. Pořádány jsou výtvarné soutěže, dramatizace, sportovní dny. Přínosnou je též práce kroužku "Peer aktivistů" pod vedením metodika prevence. Akce tohoto kroužku jsou zdokumentovány v kronice kroužku. Metodik prevence využívá při své práci podněty ze schránky důvěry. Řád školy obsahuje ustanovení o zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy bez sankcí za jeho porušení. Postup pro případ výskytu sociálně patologických jevů je písemně zpracován v samostatném dokumentu a všichni pedagogičtí pracovníci jsou s ním seznámeni. Minimální preventivní program je jako celek funkční, pojímá tuto problematiku komplexně a důsledně.

Na škole pracuje 16 zájmových útvarů organizovaných školou a řada kroužků pod vedením Městského domu dětí a mládeže v Ivančicích. Zapojení žáků do kroužků je také přínosem v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Výchovné poradenství, drogová prevence a zajištění péče žákům se specifickými vzdělávacími potřebami jsou na škole realizovány na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace ve smyslu § 38a) odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Rozhodnutí MŠMT ČR č.j. 21 113/01-21 ze dne 26.10.2001 o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, Zřizovací listina (vydaná dne 30.4.2001) příspěvkové organizace, vydaná Městem Ivančice s účinností od 1.7.2001, Dodatek č.1 ke zřizovací listině (vydaný 18.9.2001)
- Vzdělávací program Základní škola č.j. 16847/96-2, učební plán
- Koncepce rozvoje školy na školní rok 2001/2002
- Školní řád
- Plán práce školy na školní rok 2001/2002, měsíční plány, týdenní plány, plán exkurzí, vycházek, besed a soutěží
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Tematické plány pro školní rok 2001/2002
- Vnitřní klasifikační řád
- Rozvrh hodin ZŠ T.G.Masaryka Ivančice na školní rok 2001/2002, rozpis vyučovacích hodin a přestávek
- Přehled žáků se specifickými poruchami učení a chování ve školním roce 2001/2002
- Dotazník ředitele školy
- Vzorek žákovských prací
- Hospitační záznamy, záznamy z kontrolní činnosti
- Organizační řád školy, provozní řád školy
- Seznamy žáků školy
- Přehled činností a dalšího vzdělávání školy
- Zápisy z pedagogických a provozních rad
- Plán práce výchovného poradce, Minimální preventivní program na školní rok 2001/2002
- Přehled pedagogických a organizačních funkcí
- Personální dokumentace
- Almanach školy, vydaný v roce 2000
- Ivančický zpravodaj

ZÁVĚR

Od poslední inspekce realizované na škole se vedení školy ve spolupráci s Městem Ivančice podařilo rekonstrukcí školy, novou přístavbou, vybavením a vybudováním sportovního areálu v okolí školy výrazně zkvalitnit podmínky pro výchovu a vzdělávání žáků. Kromě spolupráce s Městem Ivančice je příkladné aktivní zapojení sdružení rodičů do fungování chodu školy.

Stabilní pedagogický sbor včetně vedení školy se snaží ve třídách navodit klidné pracovní prostředí, vést žáky k vytváření pěkných vztahů jak mezi sebou, tak i k dospělým. Ve své práci se snaží učitelé rozvíjet estetické cítění žáků a zdůrazňují kladný vztah k přírodě se začleněním tematiky “Ochrany člověka za mimořádných situací” do vzdělávacího programu. Sledované předměty měly ve všech oblastech výuky velmi dobrou úroveň.

Velká pozornost je věnována prevenci zneužívání návykových látek (“Peer program”), záškoláctví, šikaně, vandalismu a dalším sociálně patologickým jevům. Škola podporuje aktivity dětí v oblasti mimoškolní zájmové činnosti.

Řízení školy je ve všech oblastech velmi dobré. Celkově v řízení školy výrazným způsobem převažují pozitiva nad negativy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ladislava Hodonská	Ladislava Hodonská v.r
Členové týmu	PaedDr. Petr Zábranský	Petr Zábranský v.r
	RNDr. Karel Pigl	Karel Pigl v.r
	Mgr. Jaroslav Krška	Jaroslav Krška v.r

V Břeclavi dne 25.3.2002

Přílohy nejsou.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20.3.2002

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Otmar Němec	.Otmar Němec v.r

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: KÚ JMK Brno	2002-04-05	052/2002
Zřizovatel: Město Ivančice	2002-04-05	053/2002
Okresní úřad Brno - venkov, referát školství	2002-04-05	073/2002

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány